

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Libellvs De Angelo Cvstode R. P. Francisci Albertini Soc. Iesv Theologi

Albertini, Francesco

Coloniae Agrippinae, M.D.C.XIV

Cap. 5. Ad quam Hierachiam pertineant Angeli, qui destinantur ad
custodiam hominum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46785](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46785)

CUSTODE. CAP. V. 31
tiff. Virg. ipsā hanc incarnationem.
Iosepho consuluit fugam Aegyptia-
cam; & Pastoribus foelicissimam
natiuitatem Saluatris aperuit.

CAPVT. V.

AD QVAM HIERARCHIAM
*pertineant Angeli, qui destinantur
ad custodiam hominum.*

QVANDO quæstio hæc non
minus difficilis, quam elegas
ac iucunda est, subterfugiemus in
quantum possibile erit, subtilitates
scholasticas, hoc solum proponen-
do, quod affectum moueat, & pal-
cat non tam perspicax lectoris in-
genium, quam deuotissimam volū-
tatem. Principio igitur sciendum v-
niuersum Angelicorum spirituum
Exercitum diuidi in tres numero-
sissimas legiones, siue, vt Græco vo-
cabulo vtamur, Hierarchias, id est
proprie loquendo sacros Principi-
patus: & quamlibet Hierarchiam *Decla-*
similiter in tres alios ordines siue *ratur Hier-*
choros; quia congruū est in amplif- *erarchia-*
simā hanc Republicā vniuersi, cuius per *calesto-*
ille

*Propor
tionē re-
gni ter-
reni bene
ordinati.*

ille solus Monarcha est, qui eam fe-
cit de nihilo, inueniri formam gu-
bernationis aliquanto inferiorem,
cuius intuitu creaturæ perfectiores
ac nobiliores, minus perfectis no-
bilibusque anteeant. Cæterum per
mirabilem hunc Angelorum ordi-
nem iuxta Guilielmum Parisiensem
designare videtur voluisse æternus
Deus terrenum regnum bene ordi-
natum & multitudinem aulicorum.
Qui. n. continuo adsistunt Regi, in
triplici ordine sunt, inquit ille; in
primo ij, qui regem contingunt vel
propinquitate sanguinis, vel anti-
quitate amicitia: in secundo per-
sonæ commendatæ à sapientia: in
tertio magistratus publici. Post tri-
plicem hunc personarum gradum,
primum ad Reges locum possidere
solent Principes ipsorum Feudata-
rij: proximè his Præsides & guber-
natores Prouinciarum; tum sequun-
tur duces generales ac tribuni Exer-
citus: quorum aliqui præter supre-
mum ducem & similes belli Præfe-
ctos, priuata generositate poti⁹, quã
publi-

publico munere illustres sunt, quia de periculossimis prælijs cū victoria redierūt: alij ex officio incessanter discurrunt per ciuitates ac tentoria Regia, vt varios euentus ac necessitates denuntient: alij demum Feciales, ita dicti, quod belli aut pacis faciendæ potestas ipsis committatur. Taliter Parisiensis cælestem etiam Monarcham aulam suam ornasse & ordinasse indicat, assimilans Seraphinos amicis Regis, Cherubinos sapientibus & imperialibus synedris; Thronos Magistratibus: Et in secundo Ohoro Dominationes Baronibus; Principatus Gubernatoribus Prouinciarum, Potestates Præfectis ac ducibus: Et in vltimâ Hierarchiâ Virtutes, Archangelos & Angelos militibus, ac nuntijs rerum cum particulariū, tū communium quæ generalē Diuinæ Monarchiæ gubernationē cōcernūt.

Quin ipse Apostolus, vt à D. Hieronymo obseruatur, vocabula hæc dominationum, Potestatum, ac virtutū collegit ex libro Numerorū & Re-

Hier. Epist. ad Ephes. cap 4.

gum, cum, depræhenderet, titulis Regum, Ducum Principum, tribunorum ac centurionum designari eo loco à spiritu sancto non tam terrenum exercitum, quàm aulam & castra cælestia.

*Cuius
Hierar-
chia sint
Angeli
custodes?
Prima
sententia.
S. Th. 1.
p. 9 313.
q. 3. & q.
112.
Dion. c.
9 & 3.
Cal. Hi-
erarch.
Ægid. in
2. dist. 10.
dub. 10.
Tol. an-
not. 45.
in c. 1.
Luc.
Eck. bñ.
3. de Mi-
skasle.*

Porrò vt propositam difficultatem enucleemus, cuius nimirum Hierarchiæ sint Angeli, qui ad corporum & animarum nostrarum custodiam destinantur; multifariam Doctores sentiunt: Quidam cum Diuo Thomâ in infimâ eos classe collocant, idcirco, quod diuina Prouidentia sapientissimè omnia disponit, & infima quidem per media, media autem per suprema gubernat. Nihilominus tamen cum eodem Angelico Doctore, & Dionysio Areopagitâ asserunt, omnes, quatuor primis exceptis (qui perpetuo Præsentia diuinæ assistunt), deorsùm mitti, vt colligitur ex ipsis eorum nominibus; vnde concludit Diuus Thomas præsidere multitudinem cunctorum hominum aliquem Archangelum; omnibus rebus

bus

bus corporeis vnum ex Principa-
 tibus; Dæmonibus Potestatem & *Secunda*
 consequenter Michaellem, Gabrie- *sententia.*
 lem, & Raphaellem non spectare
 ad quatuor primos ordines: Imò
 verò affirmat Aegidius cum cele-
 berrimis aliquot Doctõribus, con- *Ad li. 2.*
 stitui eos in infimâ Hierarchiâ se- *dist d. 10.*
 cundi ordinis Archangelorum. Se- *Gen. c. 19.*
 cunda aliorum sententia est, ex om-
 nibus Hierarchijs, vniuersisque or-
 dinibus etiam prioribus quatuor
 Angelos ad nos transmitti; sed dif-
 ferenter tamen, ita vt superiores
 mittantur ad exercenda ministeria
 extraordinaria, cum inferiores ex
 officio deputentur solùm ad no-
 stram custodiam, quod exemplis a-
 liquot diuinæ Scripturæ probant.
 Et verò duos Angelos illos, vt hinc
 exordium sumatur, qui in Gene-
 si humana formâ accelerarunt ad
 destruendum Sodomam & Gomor-
 ram, non est verosimile (inqui-
 unt) pertiuisse ad infimam Hier-
 archiam, cum soli ipsi à Deo, quem
 representabat tertius ille Angelus.

B § ado-

adoratus ab Abrahamâ, in negotio sū-
mi ponderis, id est, impiarum ciui-
tatum destructione quasi comites e-
lecti fuerint.

Durã. in Præterea, alterum Angelum qui
2. d. 10. Saluatorem Christum ad passionem
q 1. hortatus est & confortauit, quando
Molin. is in agonia vultum æterni patris
in 1. p. ad deprecabatur, probabile est, & nõ-
q 113. nulli Doctores sentiunt fuisse vnum
ex ardentissimis Seraphinis, quod
ipsum de alio dici potest, cui cura
imposita fuit seruiendi Christo ad-
huc puero, ita vt prouideret impri-
mis honori ipsius, Iosephum com-
monendo, ne Mariam desereret; tum
etiam vitæ, persuadendo eidem Io-
sepho vt cõuasata supellectili cum
familia sua fugeret in Agyptum, vt
non obscure declarauit Esaias di-
cens, *Volauit ad me vnus de Sera-*
phin. Reuera autem Seraphinum ex-
Rober. in titisse, præterquã quod Diuus Hie-
et Epist. ronymus hoc loco cum alijs Do-
ad Hebr. ctoribus indicant, ex contextu ser-
Aluar. monis euinci potest: nam paulò pri-
e. 6 in eodem capite meminerat Sera-
alij. phino-

phorum, accuratè illos descri-
bendo in hunc modum, *Seraphim*
stabant super illud, sex alæ vni & sex
alæ alteri: duabus velabant faciem
eius, & duabus velabant pedes eius,
& duabus volabant. His adijciunt,
collocasse Deum vbi primos paren-
tes nostros Paradyso pepulerat,
ante iucundissimum illum hortum
voluptatis Cherubim, Angelum vi-
delicet secundi ordinis: quia con-
ueniens erat, Angelum illius chori
cui summa scientia tribuitur, poni
ad custodiam eius loci vnde extrudi
meruerunt, qui immoderato appe-
tu ad scientiam anhelabant. Neque
aliud horum sententiâ credendum
est, quàm Michaellem, cui primo sy-
nagoga, deinde vniuersalis Ecclesia
in custodiam data fuit, vnum esse de
supremis Angelis. Quis enim Rex
tam peruerso iudicio sit, vt opulen-
tissimum thesaurum suum alteri
quàm nobilissimo charissimoque a-
mico aut ministro suo conceden-
dum existimet? Adde quod Ioannes
Euangelista narrat, *Factum est præ-*
lium

Catho-
rin. c. 3.
Genes.

Vid. An-
dre. Vist.
l. 1 de cu-
stod. An-
gel.
Vieg. in
Apocal.
c. 12.

vide p. 42.

nis? Et quisnam beatorum spirituum non vehementissimè cuperet saluti hominum cooperari, postquam amore illorum ipse vnigenitus Patris de gloriæ solio in terram descendit? Imo verò tantam rationem hominis habent Angeli post incarnationem verbi, vt hac de causa existiment aliqui non voluisse adorari eum qui in Apocalypsi Ioannis loquitur, *Vide nè feceritis conseruus tuus sum.* Verum videlicet est? vt cunque hoc dubium explanetur, semper consecuturum iuxta doctrinam Apostoli, quod *omnes sunt administratorij spiritus in ministerium missi propter eos, qui hereditatem capiunt salutis.* Nam missio hæc spirituum cælestium ad nostram custodiam omnibus competit, quandoquidem superiores reuelant decreta Dei inferioribus, hi iterum inferioribus, atq; ita deinceps vsq; ad postremos choros, qui secundum vsitatissimam Theologorum sententiam illuminant, custodiuntque nostras animas.

Apoc. 19.

S. Thom.

1. p. q. 113. cum Thomistis.

Magister in 2. dist.

10.

Bonau.

Scot.

ibid. 11.

Nos

CUSTODE. CAP. VI 39

Nos igitur qui à Rege & Patre
cœlesti adoptati in filios, & hære-
des interminabilis Regni declarati
fuimus, perquàm arctè sanctissimis
hisce tutoribus nostris obligamur,
ut à quib⁹ dum in mortali vita tan-
quam paruuli fluctamus, regimur
dirigimurque ad summum bonum.
donec ad stabilem illam ætatem vi-
tæ futuræ, *In virum perfectum, in
mensuram ætatis plenitudinis Chri-
sti. euadamus.*

CAPVT. VI.

*QVINAM MAIORA AVXI-
lia, & locupletiores gratiam ab
Angelo custode perci-
pant?*

QUANQVAM charitas Ange-
li erga personam custodi-
tam maximè iustam inexpli-
cabilis sit, ut postmodum doctur-
us sum, negari tamen haud po-
test, quanto virtus custoditi illu-
strior, tanto etiam illam notabilio-
ribus incrementis augeri. Quatuor *vide p. 44.*
ergo

num, demonstrando (inquit Cyril-
 lus & Nanzianzenus) se vnum esse
 de supremis spiritibus, deque illis
 qui per dignitatem & singularem
 prerogatiuam immortalem Deum
 vicinius contemplantur. Neque as-
 signatus fuit Tobiaë Raphael in cu-
 stodem quoad presentem duntaxat
 casum, sed vsque à principio eius-
 dem natiuitatis, vt ita nemini in-
 dubium reuocare liceat, aliquos et-
 iam ex supremis spiritibus ad pro-
 tectionem mortalium deputari.
 Præterea quando Filius Dei ipse et-
 iam verus Deus propter salutem no-
 stram à Patre in hunc mundum ab-
 legatus fuit, quali comitatu credi-
 bile est eum apparuisse? Quis Rex
 profecturus è ciuitate sua vrgentiū
 negotiorum causā in exteram re-
 gionem non adducit secum sapien-
 tissimos & potentissimos quosque
 optimates, qui in Regia & provin-
 cijs suis versantur? si itaque primæ
 & secundæ Hierarchiæ Angeli po-
 tentiores sapientioresque sunt An-
 gelis terciæ, nā fatēdum est, Coelo-
 runa

*Tertia
 ratio.*

rum Regem conformiter maiestati
 ac gloriae suae supremorum sibi spi-
 rituum satellitium elegisse. Neque
 dixeris; Filium Dei splendorem hu-
 manitatis velo diuinitatis coope-
 riendo descendisse ad nos habitu in-
 cognito vt passim contemneretur,
 ideoq; rationabiliter pomposum il-
 lum Angelorum comitatum sepo-
 suisse: quia aduentus ipse nihil al-
 iud fuit, quam assumptio naturae
 humanae absque eo quod diuina vi-
 latenus diminueretur: vnde omnes
 spiritualis militiae legiones non a-
 liter eum reuerbantur circumeun-
 tem in sacco mortalitatis, quam re-
 sidentem in folio diuinæ æternita-
 tis. Præterea, (adiungunt ijdem) *Quarta*
 quis omnium Hierarcharum Cho- *ratio.*
 rus, & quis vtcunque excelsi ordi-
 nis Angelus liber per Deum factus
 esse censei potest ab eo pondere,
 quod ipsum Dei filium in mortem
 depressit? *Sic Deus dilexit mundum,*
vt Filium suum vnigenitum daret,
 & non dedisset nobis præ eadem
 hac dilectione aliquem ex Seraphi-
 nis

vide p. 32.

lium magnum in caelo, Michael & Angeli eius, unde etiam discitur, quemadmodum draco erat magnus serpens antiquus, qui vocatur diabolus & Sathanas, qui seduct vniuersū orbem, sic Michaelē si nō primum in ordine beatorum spirituum, aduersarium illius, qui primus omnium Angelorum damnatus fuit, saltem vnum de sublimioribus esse, ut quē Daniel appellat magnum Principem, & vnum de principibus primis. Angelum Gabrielem destinatum à Deo ad reuelandū Beatissimæ Virgini mysterium incarnationis Christi, asserunt plerique doctores positum esse in suprema Hierarchia & confirmant sententiam hanc suam dicto B. Gregorij, Ad hoc ministeriū summum Angelum venire dignū fuerat, qui summum omnium nunciabat. Alijs placet ab Angelis infimi chori custodiri homines qui vitam priuatam transigunt, ab Archangelis eos, qui versantur in dignitatib. & officijs publicis, uti Principes, Episcopos, & similes personas; à Principatibus

Dan. 12.

et 10.

Cath. in

6.3. Gen.

Vieg

12. Apoc

Maldon.

c. 1. Luc.

Salmor.

c. 1. ad

Hebr.

Molin. 1.

p. 9. 18.

Greg. do-

34. in

Euang.

Tertia

seniētia.

Ioannes

Eckius

ham 7. de

3. Michi

16. An

tibus Reges, Imperatores, ac sum-
 mos Pontifices, tametsi Tgeodore- *Theod.*
 tus velit, curam Regnorum spectare *in c. 10.*
 singulariter ad Archangelos. Ut ut *Dan 5.*
 sit verissimè scripsit Basilius, sicut *Basil. l. 3.*
 regnum maius est homine, ita An- *cōt. Eun.*
 gelum præsidentem alicui regno *Quarta*
 maiorem pariter esse opertere An- *sententia.*
 gelo gubernante personam homi- *Heb. 1.*
 nis. Alij demùm conijciunt, ex om- *Prima*
 nibus ordinibus deputari ad cu- *ratio.*
 stodiã nostrã certos Angelos, quòd *Secunda.*
 secundum ipsos deduci videtur ex
 Dino Paulo: nam alioquin non pro-
 baret Apostol⁹ excellentiam Chri-
 sti tanquam Filij Dei naturalis su-
 pra omnes Angelos, qui ministri
 sunt, dicendo. *Nanne omnes sunt*
administratorij spiritus in ministe-
rium missi propter eos, qui here-
ditatem capiunt salutis? Idem ex-
 emplis quibusdam persuadent de-
 riuatis ex fronte sacrarum littera-
 rum. Angelus, qui emissus fuit ad
 sanandum Tobiam taliter de se- *Tob. 12.*
 ipso loquitur: *Ego sum Raphael vnus*
ex septem, qui astamus Ante Domi-
num,

ergo hominum classes sunt, quibus Angeli maximè se addictos demonstrant. Prima virginum, & castorum, secunda eleemosynariorum, Tertia Religiosorum, & quotquot pereuntis sæculi illecebras aspernantur. Quarta eorum qui miseras &c calamitates amore Dei, patienter perferunt. Et verò non irrationabiliter peculiaris Angelorum fauor hisce personis exhibetur; quia longiùs quàm cæteri à vilitate & inquinamentis Mundi diffugiunt: primi scilicet à delicijs carnis & sanguinis; secundi ab opibus; tertij à parentibus & amicis; vltimi à seipsis; atque adeò dum Angelis in vita & conuersatione, quantum conditio mortalis patitur, assimulantur, digniores capacioresque sese eorum donis constituunt. Ordiamur à primis.

*QVOMODO VIRGINES ET
casta persona singulariter ab
Angelis gubernentur.*

Iusta Dei dispensatione Angeli
maio-